

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 20
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2023/172

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Bij mail van 13 juni 2023 diende ■■■, een verzoek in bij de gemeente Lint om “inzage in de informatie die tussen de (handhavings)partners in het asbestdossier van ■■■ tot op heden werd uitgewisseld. Meer concreet gaat het over mailverkeer, briefwisseling, bijlagen, documenten, verslagen, eventuele beslissingen, vergunningen of maatregelen die -op welke manier dan ook gematerialiseerd - werden gecommuniceerd tussen de burgemeester, de politie (eventueel ook de brandweer), de Algemeen Directeur, de milieuambtenaar, de lokale toezichthouder, OVAM, de milieu-inspectie, de provinciale toezichthouder, het Kabinet van de Gouverneur, het Agentschap Binnenlands Bestuur, de eigenaar van de gronden en de bewerker van de gronden van 20 mei 2023 tot en met 13 juni 2023”.

Bij mail van 26 juni 2023 diende ■■■ een verzoek in bij de gemeente Lint om “inzage in de informatie die tussen de (handhavings)partners in het asbestdossier van ■■■ werden uitgewisseld tussen 13 juni en 25 juni 2023. Meer concreet gaat het over mailverkeer, briefwisseling, bijlagen, documenten, verslagen, eventuele beslissingen, vergunningen of maatregelen die -op welke manier dan ook gematerialiseerd-die gecommuniceerd tussen de burgemeester, de politie, de Algemeen Directeur, de milieuambtenaar, de lokale toezichthouder, OVAM, de milieu-inspectie, de provinciale toezichthouder, het Kabinet van de Gouverneur, het Agentschap Binnenlands Bestuur, de eigenaar van de gronden ende bewerker van de gronden van 14 juni 2023 tot en met 25 juni 2023.

Inzage in de communicatie tussen de gemeente en het Kenniscentrum Milieu en Gezondheid, het PIH van de provincie Antwerpen en de Afdeling Preventief gezondheidsbeleid van de Vlaamse overheid (o.a. ■■■ via milieugezondheidszorg@vlaanderen.be) voor de periode van 5 juni tot en met 25 juni 2023.”

Bij mailberichten van 30 juni 2023 werden de verzoeken door de gemeente Lint geweigerd.

Bij mailbericht d.d. 3 juli 2023 diende verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie tegen vermelde beslissingen van 30 juni 2023.

Op 4 juli 2023 werd het beroep geregistreerd bij de beroepsinstantie.

Op 2 augustus 2023 werd, in toepassing van artikel II.50, §1, tweede lid van het Bestuursdecreet, de beslissingstermijn door de beroepsinstantie verlengd van dertig kalenderdagen tot een termijn van vijfenveertig kalenderdagen.

Ontvankelijkheid van het beroep

De oorspronkelijke verzoeken dateren van 13 en 26 juni 2023.

De bestreden beslissingen van de gemeente Lint dateren van 30 juni 2023. Deze beslissingen maken melding van de beroepsmogelijkheden en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (hierna: Bestuursdecreet).

Op 3 juli 2023 diende verzoeker beroep in tegen voormelde beslissingen. Het ingediende beroep is bijgevolg tijdig ingediend en is **ontvankelijk**.

Gegrondeheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Bestreden beslissing

In de beslissingen van 30 juni 2023 wijst de gemeente Lint het verzoek af op grond van het volgende:

“Wij gaan niet in op uw vraag tot inzage van de interne communicatie in dit handhavingdossier (Artikel II.33 van het Bestuursdecreet) Bovendien zijn we van oordeel dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de toepasselijke belangen aangehaald in Artikel II.36 van het Bestuursdecreet. We wensen ook te benadrukken dat dit geen afgewerkt dossier is en dat u op de website van het lokaal bestuur Lint steeds een update van de genomen maatregelen en meetresultaten kan terugvinden.”

2. Inhoud van het beroepschrift

Met het beroepschrift van 3 juli 2023 wenst verzoeker alsnog inzage te verkrijgen.

In het beroepschrift haalt de beroeper aan dat op zondag 28/5, op zaterdag 3/6 en op maandag 5/6 Lint een asbestwolk over zich heen kreeg omdat verschillende tractoren door asbestplaten en asbest drainagebuizen geploegd, gemalen en gefreesd hebben. Hij stelt dat de milieu-inspectie een PV heeft opgemaakt en dat OVAM maatregelen heeft opgelegd. Tevens werd de provinciale toezichthouder ingeschakeld (Kabinet

Gouverneur). Het betreft volgens de beroeper een situatie waarbij er een risico was en is op de volksgezondheid.

Tevens wordt gesteld: *“De argumentatie van de algemeen directeur om deze inzage niet te verlenen houdt totaal niet stand:*

*1. ten eerste omdat de uitzonderingsgrond van artikel II.36, §1, tweede lid **niet van toepassing is**. Er wordt door het lokaal bestuur niet aangetoond dat het om ‘beraadslaging’ gaat. Onze vraag betrof ook niet ‘beraadslaging’ maar mailverkeer, briefwisseling, bijlagen, documenten, verslagen, beslissingen, vergunningen of maatregelen die -op welke manier dan ook gematerialiseerd- werden gecommuniceerd tussen de burgemeester, de politie (eventueel ook de brandweer), de Algemeen Directeur, de milieuambtenaar, de lokale toezichthouder, OVAM, de milieu-inspectie, de provinciale toezichthouder, het Kabinet van de Gouverneur, het Agentschap Binnenlands Bestuur, de eigenaar van de gronden en de bewerker van de gronden.*

*2. ten tweede omdat in het bijzonder voor milieumisdrijven is een correcte afweging tegenover het openbaar belang noodzakelijk waarbij de openbaarheid van het gebeuren cruciaal is en **juist niet opweegt** tegen de bescherming van ‘beraadslaging’ (wat dit ook moge betekenen in deze context). Bovendien schendt deze ‘afwimpeling’ Principe 10 van de Rio Declaration On Environment And Development. In het bijzonder voor in voor milieu-aangelegenheden levert het internationaal recht een grondslag om toegang te verlenen tot alle informatie die beschikbaar is. Bovendien is het Verdrag van Aarhus betreffende toegang tot informatie en inspraak bij besluitvorming inzake milieu-aangelegenheden juist héél concreet en pertinent. Dit verdrag wordt in Lint flagrant geschonden.”*

3. Standpunt van de gemeente Lint

Om met volle kennis van zaken over het beroep te kunnen oordelen, heeft de beroepsinstantie bij mailbericht d.d. 5 juli 2023 de gemeente Lint gevraagd om een kopie van de gevraagde documenten te bezorgen en wat meer duiding te verschaffen betreffende dit dossier.

Bij mailbericht van 10 juli 2023 heeft de gemeente Lint aan de beroepsinstantie aangegeven dat niet alle documenten inmiddels werden vrijgegeven maar enkel de samenvatting van de aanpak, hetgeen de burgemeester beroeper persoonlijk heeft overhandigd.

Als antwoord op de vraag van de beroepsinstantie om concreet en omstandig te motiveren en toe te lichten a.d.h.v. de diverse documenten welke de redenen zijn voor de weigering van de openbaarmaking van de documenten op grond van de ingeroepen uitzonderingsgrond m.b.t. “interne communicatie” stelt de gemeente Lint:

“Aangezien dit handavingsdossier door de OVAM en de provinciale milieu-inspectie is opgestart, en aangezien de beroeper ook betrokken werd bij het verder overleg, samen met de handavingsinstanties, gaan wij ervan uit dat deze interne communicatie niet relevant is om publiek bekend te maken. De beroeper is dus volledig op de hoogte van wat er gebeurd is. Gelet op de snelle handelingen in de zaak is er voornamelijk telefonisch en mondeling gecommuniceerd.”

Ter verduidelijking van de passage in de weigeringsbeslissing “Bovendien zijn we van oordeel dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de toepasselijke belangen aangehaald in Artikel II.36 van het Bestuursdecreet” wordt gesteld:

“Wij verwijzen hiermee naar de volgende belangen:

Het vertrouwelijke karakter van bestuursdocumenten die uitsluitend ten behoeve van de strafvordering of de vordering van een administratieve sanctie zijn opgesteld, zolang de mogelijkheid blijft bestaan om een strafsanctie of een administratieve sanctie op te leggen;

(Art. II.36. § 1. 3°)

Het vertrouwelijke karakter van bestuursdocumenten die uitsluitend ten behoeve van de mogelijke toepassing van tuchtmaatregelen werden opgesteld, zolang de mogelijkheid om een tuchtmaatregel te nemen blijft bestaan;

(Art. 11.36. § 1. 4°)

De rechtspleging in een burgerlijk of administratief rechtsgeding en de mogelijkheid om een eerlijk proces te krijgen;

(Art. 11.36. § 1. 8°)

Het vertrouwelijke karakter van de handelingen van een overheidsinstantie, als die vertrouwelijkheid noodzakelijk is voor de uitoefening van de administratieve handhaving, een audit die in uitvoering is of de politieke besluitvorming

((Art. 11.36. § 1. 9°)

De gemeente vervolgt: *“Het is voor ons van belang dat in de handhavingprocedure geen fouten worden begaan om procedurefouten te vermijden en mogelijke rechtspraak te ondermijnen door alle informatie te delen. Het is van belang dat de betrokken handhavinginstanties de juiste informatie verkrijgen. Zodra deze procedure afgelopen is, kunnen wij deze informatie ook ter beschikking stellen”.*

De gemeente geeft ook nog mee dat de beroeper werd uitgenodigd voor 2 van de 3 spoedoverlegmomenten omtrent de verdere aanpak van dit dossier, om zo ook de opmerkingen, deels in eigen naam en deels in naam van de omliggende buurtbewoners, te kunnen inbrengen.

De beroepsinstantie heeft via zipfile kennis kunnen nemen van

- het burgemeestersbesluit van 9/6/2023
- verslag overleg 23/6/2023
- 20230615_P-0048_Nota analyse asbestproblematiek Lint.pdf
- 2303793_1_Gemeentebestuur Lint_NL (1).pdf
- 36149_OVAM_█_Lint_AI verslag v1.pdf
- 36149_OVAM_█_Lint_AI verslag v2.pdf
- BAV 230616 Lint U-B1622 MTW.pdf
- weegbon APB 190623.pdf
- een map 'mailverkeer'

Naar aanleiding van de ontvangst van en na nader onderzoek van de ontvangen documenten heeft de beroepsinstantie op 20 en 28 juli 2023 bijkomende toelichting gevraagd en op 25 juli en 3 augustus 2023 verdere toelichting van de gemeente ontvangen.

Hierbij werden aan de beroepsinstantie volgende documenten bezorgd:

- IMG_20220919_115226981_HDR(1).jpg
- IMG_20220919_115748335_HDR(1).jpg
- Samenvatting van de aanpak-asbestverontreiniging █.docx(3).pdf
- Aanmaning ref 202301685 ondertekend.pdf
- Verslag Overleg 7 juli 2023 (1).docx
- Verslag Overleg 23 juni 2023.docx
- Verslag Overleg 30 juni 2023_(1) (1).docx
- cor 0637023 2023 07 06 (1) (1).pdf
- vmm █.pdf (verslag monsterneming)
- Verslag staalname kleefstalen (1).pdf (7/7/2023)
- BB uittreksel 20230609 opgelegde maatregelen OVAM.pdf.

M.b.t. de vraag tot inzage in de communicatie tussen de gemeente en 1/ het kenniscentrum Milieu en Gezondheid 2/ het PIH en 3/ de afdeling Preventief gezondheidsbeleid van de Vlaamse overheid, gaf de

gemeente aan dat er met PIH telefonisch contact is opgenomen en dat zij met de andere 2 instellingen geen rechtstreekse communicatie hebben gehad (wel bij de overlegmomenten). De gemeente stelt: *“Wij hebben hier geen documenten van”*.

M.b.t. het besluit van de burgemeester d.d. 9/6/2023 gaf de gemeente aan dat dit via een link op de gemeentelijke website beschikbaar is. Evenwel na nazicht door de beroepsinstantie stelde de beroepsinstantie vast dat er geen full-tekst is. De gemeente gaf hierna aan dat wegens een technisch probleem dit niet kon gedownload worden, maar dat er geen bezwaar is om dit ter inzage te geven aan de beroeper.

Tevens gaf de gemeente aan *“Er is geen PV opgemaakt door de politie. Dit dossier zit bij de provinciale milieu-inspectie, die ook bevoegd is tot het opmaken van PV's. Wij zijn verder niet op de hoogte gesteld of dit al behandeld is geweest door het parket.”*

M.b.t. de zipfile onder “mailverkeer” gaf de gemeente, na onderzoek en navraag door de beroepsinstantie, aan dat *“Deze documenten zijn beschikbaar ter inzage voor de beroeper. Hiervoor dient een afspraak gemaakt te worden met onze dienst milieu.”*

Op 7 augustus 2023 werd na uitdrukkelijke vraag van de beroepsinstantie namelijk of aldus alle bij de gemeente beschikbare documenten ter inzage aan de beroeper worden gelegd mits afspraak, door de gemeente Lint bevestigd dat *“Mits afspraak met de dienst Milieu kunnen al deze documenten inderdaad ingezien worden.”*

4. Standpunt van de beroepsinstantie

De beroepsinstantie stelt vast dat inmiddels volgende documenten beschikbaar en te downloaden zijn op de website van de gemeente Lint (<https://www.lint.be/asbestverontreiniging-xxx>):

- 36149_OVAM_█_Lint_AI verslag v1 (2).pdf
- BB 20230616 - BURGEMEESTERSBEVEL - TE NEMEN MAATREGELEN VOOR ASBESTVERONTREINIGING █.pdf
- 36149_OVAM_█_Lint_AI verslag v2 (1).pdf
- cor 0637023 2023 07 06 (1).pdf
- 2304575_1_Gemeentebestuur Lint_NL (1).pdf
- 2303793_1_Gemeentebestuur Lint_NL (1).pdf
- Verslag Overleg 30 juni 2023.pdf
- Verslag Overleg 23 juni 2023 .pdf
- Verslag Overleg 7 juli 2023.pdf
- 20230615_P-0048_Nota analyse asbestproblematiek Lint (3).pdf
- BAV 230616 Lint U-B1622 MTW.pdf
- Weegbon 190623.pdf

M.b.t. tot deze documenten is het beroep bijgevolg **zonder voorwerp** geworden.

M.b.t. het document “Samenvatting van de aanpak-asbestverontreiniging █.docx(3).pdf” stelt de beroepsinstantie vast, gezien de toelichting van de gemeente, dat dit document reeds door de burgemeester aan de beroeper werd bezorgd. Het beroep is bijgevolg, m.b.t. dit document, **ongegrond**.

M.b.t. het verzoek tot inzage in de communicatie tussen de gemeente en 1/ het kenniscentrum Milieu en Gezondheid 2/ het PIH en 3/ de afdeling Preventief gezondheidsbeleid van de Vlaamse overheid dient de beroepsinstantie na kennisname van de toelichting door de gemeente redelijkerwijze vast te stellen dat er geen documenten hieromtrent bestaan.

In artikel 1.4, 3° van het Bestuursdecreet wordt een bestuursdocument gedefinieerd als de informatie, ongeacht de drager ervan, die in het bezit is van een overheidsinstantie. Het recht op openbaarheid kan aldus maar uitgeoefend worden voor zover het gaat om informatie die gematerialiseerd werd op een drager. In casu, op grond van de toelichting door de gemeente, wordt door de beroepsinstantie redelijkerwijze vastgesteld dat de gemeente niet in het bezit is van het gevraagde m.b.t. voormelde communicatie. Om die reden wordt het beroep hiervoor **ongegrond** bevonden.

Gelet op het mailbericht van de gemeente d.d. 7 augustus ll. dient de beroepsinstantie vast te stellen dat de gemeente alsnog bereid is om, mits afspraak, alle bij de gemeente beschikbare documenten ter inzage aan de beroeper te leggen. Bijgevolg is het beroep voor deze documenten **gegrond**.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift d.d. 3 juli 2023 van ■■■ gericht tegen de weigeringsbeslissingen d.d. 30 juni 2023 van de gemeente Lint, wordt als ontvankelijk, en deels zonder voorwerp, deels ongegrond en deels gegrond beschouwd.

Bijgevolg dient de gemeente Lint alle beschikbare documenten – zoals hierboven aangeduid-, met uitzondering van de documenten die beschikbaar zijn op de website van de gemeente, en van het document “Samenvatting van de aanpak-asbestverontreiniging ■■■.docx(3).pdf”, openbaar te maken door deze, mits afspraak, ter inzage van de beroeper te leggen.

Geen toestemming tot hergebruik van bestuursdocumenten

In zoverre dit beroep geheel of gedeeltelijk gegrond werd verklaard, geldt dat deze inwilliging van de aanvraag tot openbaarmaking GEEN toestemming inhoudt om het/de gevraagde bestuursdocument(en) te hergebruiken, als vermeld in titel II, hoofdstuk 4 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Brussel, 8 augustus 2023

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter